Rovdjursnytt

i Gävleborgs län

Nr. 7/2010

Rovdjursnytt är ett elektroniskt nyhetsbrev från Länsstyrelsen Gävleborg. Syftet är att sprida kunskap om rovdjursläget i vårt län och informera om Länsstyrelsens arbete med rovdjursfrågor. Välkommen att ta del av Gävleborgs förvaltningsarbete!

Remisser rörande vargflytt

Länsstyrelsen med sin viltförvaltningsdelegation lämnade den 4 november in sitt remissvar angående den första delen i frågan om genetisk förstärkning av vargstammen i Sverige. Det gällde då kriterier för val av områden samt synpunkter kring val av djur och val av förankringsprocess.

Den 3 november fick Länsstyrelsen en remiss angående vargjakt 2011. Remissen har behandlats av viltförvaltningsdelegationen och svaret inlämnades till Naturvårdsverket den 6 december.

Länsstyrelsen fick den 16 november ytterligare en remiss. Den här gången från Miljödepartementet. Remissen gäller rutiner för införsel och utplantering av varg. Svaret påbörjades den 1 december då regeringsuppdraget om genetisk förstärkning av den svenska vargstammen lades upp på regeringens hemsida. Svaret ska vara departementet tillhanda senast den 15 december.

Regeringsuppdraget om genetisk förstärkning av den svenska vargstammen som utförts av Naturvårdsverket, Jordbruksverket och SVA kommer att ligga till grund för beslutet i frågan om att flytta vargar. Uppdraget publicerades som sagt på regeringens hemsida den 1 december.

Miljödepartementet kommer efter remisshöranden kring regeringsuppdraget att fatta beslut om hur man går vidare i frågan om genetisk förstärkning av vargstammen.

Skyddsjaktsansökningar

Homna

En ansökan om skyddsjakt efter varg lämnades under hösten in för Homnareviret i Ovanåker. I området har tre jakthundar dödats av varg inom en månads tid. Ett ytterligare försökt till angrepp avstyrdes av en hundägare. Länsstyrelsen beviljade därmed skyddsjakt på en varg och har nu förlängt detta beslut med en månad. Jakten får som längst bedrivas till och med den 20 december 2010. En ansökan om utökad jakttid har inkommit.

Åmot

En ansökan om skyddsjakt efter en varg lämnades in i augusti för området kring Åmot, Ockelbo kommun. I ansökan motiverar man skyddsjakten med att ett antal katter försvunnit och att den sökande och andra boende i området kände stor oro över att vargen varit så nära husen. I området runt Åmot har länsstyrelsen fått in rapporter om att varg siktats i anslutning till bostadsområden. Länsstyrelsen avslog ansökan med motiveringen att det i detta fall inte fanns tillräckligt starka skäl för att göra undantag ifrån nuvarande lagstiftning och bevilja en skyddsjakt.

Ockelbo

En ansökan om skyddsjakt efter varg inkom i oktober månad ett område runt Ockelbo. Det var två älgskötselområden som tillsammans sökte om skyddsjakt efter en varg med motiveringen att vargen uppvisat ett skyggt och därmed oönskat beteende i byarna utanför Ockelbo. Man hänvisade också till en vargdödad hund i Råhällan och en angripen hund väster om Ockelbo. I ansökan skrev man också att en beviljad skyddsjakt skulle ge en signal om respekt för de livsformer och värderingar som finns på landsbygden där jakten och viltet ingår som naturliga delar.

I jaktförordningen kan man, efter genomförandet av den nya rovdjurspolitiken, läsa att endast den som riskerar att drabbas av skada är behörig att ansöka om skyddsjakt (§23b). Enligt den juridiska bedömning som gjorts av länsstyrelsen så bedöms älgskötseområden inte kunna drabbas av skada, vilket gör att det saknades förutsättningar för att pröva den inkomna ansökan. Denna ansökan om skyddsjakt prövades alltså inte och ingen ny ansökan har inkommit för området.

Länsstyrelsen Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.

Korsån
En ansökan om skyddsjakt efter varg lämnades i november in för Korsåreviret. Reviret ligger i huvudsak i Dalarnas län men berör också Gävleborg. Ansökan lämnades in till både Dalarnas och Gävleborgs länsstyrelser. I en första bedömning var de sökande, så som i fallet ovan, inte behöriga att söka och ansökan behandlades därför inte.

Den nya ansökan som inkom avslogs med motiveringen att kriterierna för skyddsjakt inte är uppfyllda. I beslutet skriver Länsstyrelsen att man anser att de skador som uppstått är allvarliga för de som drabbats, men att skadorna som hittills uppkommit i helhetsbedömningen inte kan anses vara skäl till skyddsjakt. Det har heller inte varit möjligt att fullt ut bedöma vilket revir eller vilken/vilka vargar som orsakat skadorna och någon särskilt skadegörande individ har därmed inte kunnat identifieras.

Ockelbo
En ansökan om skyddsjakt efter två björnar inkom oktober ifrån Ockelbo. Björnarna hade siktats i området under en stor del av året och hade vid tillfället för ansökan skadat ensilagebalar. Gävleborgs län har stora problem med björnar som skadar ensilagebalar och under 2009 betalades 100 000 kr ut i ersättning för skadade ensilagebalar orsakade av björn. Länsstyrelsen avslog dock ansökan om skyddsjakt efter de två björnarna med motiveringen att skadan inte kan anses som tillräcklig och att björnarna inte uppträtt på ett oförutsägbart sätt.

Miniminivåer lodjur
Länsstyrelserna med sina viltförvaltningsdelegationer har nu lämnat sina förslag om miniminivåer för lodjursstammen i Sverige. Länsstyrelserna lämnar sina förslag till Naturvårdsverket utifrån förvaltningsområden.

I det norra förvaltningsområdet (som består av länsstyrelserna Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland) så lägger man förslaget att 73 föryngringar bör ligga som miniminivå för detta område.

I det mellersta förvaltningsområdet (som består av Dalarna, Gävleborg, Uppsala, Västmanland, Stockholm, Örebro, Värmland och Västra Götaland) så föreslår man en nivå om 126 föryngringar för området.

Det södra förvaltningsområdet med resterande länsstyrelser (Södermanland, Östergötland, Kalmar, Jönköping, Halland, Kronoberg, Blekinge, Skåne och Gotlands län) föreslår en miniminivå om 38 lodjursföryngringar i förvaltningsområdet.

Länsstyrelserna kommer alltså upp i en siffra om totalt 237 årliga loföryngringar i Sverige, vilket innebär att man inte når upp till den nationella miniminivån som sedan tidigare är satt.

Den ursprungliga nationella miniminivån är satt till 300 årliga föryngringar, medan den i och med den nya rovdjurspolitiken tillfälligt tillåts variera ner till 250 föryngringar. Det blir nu upp till Naturvårdsverket att fastlägga antalet föryngringar på nationell nivå.

Inventeringsresultat vargar i Gävleborg under föregående vintersäsong 2009/10
Den skandinaviska versionen av den årliga statusrapporten för vargstammen har nu kommit från Viltskadecenter. Nedan följer en redovisning av reviren i Gävleborg i fallande geografisk ordning från norr till söder.

Haverö *Revirmarkerande par*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 2 vargar i Haverö, norr om Ramsjö. Ingen föryngring har skett under vår/sommar 2010.

Skrälldalen *Familjegrupp*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 5 vargar i Skrälldalen, nordväst om Ljusdal och Färila. Föryngring har skett under vår/sommar 2010.

Galven *Familjegrupp*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 7 vargar i Galvenreviret, norr om Bollnäs och Edsbyn. Föryngring har skett under vår/sommar 2010.

Tenskog *Revirmarkerande par*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 2 vargar i Tenskog. Ingen föryngring har kunnat konstateras under vår/sommar 2010 trots att man utifrån tikens GPS-positionering under våren förväntade sig valpar i reviret.

Voxna/Homna *Revirmarkerande par*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 1 ensam varg i Voxna. Under mars månad efter avslutad inventering återfanns två vargar som revirmarkerade. Ingen föryngring har dock kunnat konstateras under vår/sommar 2010 och reviret kallas numera Homna.

Amungen/Sjösveden *Familjegrupp*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 6 vargar i Amungen, vid dalagränsen öster om sjön Amungen. Föräldradjuren sköts under licensjakten varpå ett nytt vargpar snart etablerade sig i området. Föryngring från detta vargpar har skett

Länsstyrelsen Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.

under vår/sommar 2010 och reviret kallas numera Sjösveden.

Ockelbo *Revirmarkerande par*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 2 vargar strax utanför Ockelbo. Tiken sköts under licensjakten och ingen föryngring har kunnat konsateras under vår/sommar 2010.

Korsån *Familjegrupp*
Under vintersäsongen 2009/10 spårades 3 vargar i Korsåreviret på dalagränsen nordväst om Hofors. Föryngring har skett under vår/sommar 2010.

Inventeringssäsongen för vintern 2010/11 har just dragit igång och det återstår nu att se hur många djur som finns kvar i de olika reviren och om det under 2010 bildats några nya revir i länet. En sammanställning av denna information kommer under våren 2011.

Länsstyrelsen har efter snöfallet börjat utreda huruvida ett nytt revir har skapats runt orten Råhällan, sydost om Ockelbo. Ytterligare spårning krävs dock för att kunna kvalitetssäkra detta.

Galvenvargar avlidna efter märkning

Måndagen den 6 december 2010 sövdes och märktes två ungdjur från årets valpkull i Galvenreviret, Hälsingland. Under tisdag förmiddag (7 december) återfanns dock ett av djuren drunknad i ett vattendrag en bit ifrån märkningsplatsen. Ytterligare en stund senare återfanns även det andra djuret drunknat en bit uppströms.

Länsstyrelsen var i området hela måndag eftermiddag och kväll för att bistå märkningsteamet och ha uppsyn över djuren under uppvaknandet. Personalen på plats hade ingen anledning att förmoda att vargarna på något sätt råkat illa ut efter själva sövningen så att de skulle frångå det rutinmässiga genomförandet av övervakningen.

Markpersonalen ser till så att vargarna börjar röra på sig och håller sig därefter på avstånd för att inte stressa djuren. Under denna tid håller man koll på dem genom pejlutrustning.
När personalen kom tillbaka till området under tisdag förmiddag för att kontrollera att vargarna lämnat området hittades dock först det ena och sedan det andra djuret drunknade i vattendraget.

Rutinmärkning
Märkningen var en rutinmärkning där det var tänkt att så många vargar som möjligt skulle märkas i Galvenreviret. De två vargarna (två tikar på 38,5 respektive 32 kg) var på benen ganska snart efter sövning och märkning.

En märkningsaktion som denna är dock inte riskfri och det finns alltid en risk att djur dör vid sövning eller förolyckas under uppvaknandet. Vargarna blir, så som alla djur som sövs, omtöcknade av sövningen vilket ledde till att de drunknade i vattendraget.
Tidigare märkningar
Märkningsteamet från Viltskadecenter har genomfört drygt 180 märkningar och under dessa år har 4 djur dött i samband med märkning, två vid själva sövningen och två under uppvaknandet. Med dessa två tikar i Galvenreviret som avled under uppvakningsperioden blir det alltså 6 djur som dött i samband med märkning.

Uppföljning
Alla som deltog under och efter märkningen i Galvenreviret har varit med vid ett flertal märkningstillfällen och vet hur de ska agera under uppföljningen av djuren. Länsstyrelsen och alla övriga inblandade aktörer beklagar händelsen och gör nu en genomgång och översyn av märkningsförfarandet. Översynen görs tillsammans med uppdragsgivaren Naturvårdsverket och själva märkningsteamet från Viltskadecenter.

Rapportering av rovdjur

Vid observationer av rovdjur under vinterperioden då det är goda spårförhållanden blir vi mycket tacksamma om du lämnar en rapport på rovobs! Detta hjälper oss med inventeringen så att vi kan få en så korrekt bild som möjligt av hur stora rovdjursstammar vi har i länet.

www.rovobs.se

Vi som jobbar med rovdjur i Gävleborg vill också i detta sista nummer för året passa på att önska er alla en

God jul & ett gott nytt år!

Länsstyrelsen Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.